

Albert Camus - Stranac

Književna vrsta - Moderni roman lika
Mjesto radnje - Alžir

Kompozicija djela - 2 dijela

Roman Stranac je roman o ljudskoj egzistenciji, o njemu se govori o čovjekovoj usamljenosti, otuđenosti, besmislu, i apsurdnom životu.

Roman se zato i zove stranac jer je Mersault stranac društvu, a društvo njemu. U romanu se javljaju misli koje kazuju koliko je apsurdan položaj čovjeka u svijetu jer ma što radio rezultat je isti: kao ona misao gdje kaže da ako čovjek ide lagano po suncu dobit će sunčanicu-umrijet će, ako ide suviše brzo oznoji se i umire. Znači izlaza iz pojedinih zemaljskih situacija nema.

Mersault oseća da u svijetu gdje živi ne može utjecati na svijet i mijenjati ga.

On samo može napraviti izbor od onoga što mu se u životu nudi, odnosno izbor po svome ponašanju, ne mijenjajući ni sebe ni svijet. Postavlja se pitanje nehodičnog ubojstva Arapina, ima li čovjek pravo drugom čovjeku oduzeti život, i ima li sud pravo Mersaultu oduzeti život. **Mersaultu se sudi ustvari za bezosećajnost i indiferentnost u njegovom ponašanju na sudu.**

U romanu Camus njeguje novinarski stil, sabijenu misao i rečenicu, a roman nudi više različitih poruka: Mersault posjeduje unutrašnje bogatstvo i do toga dolazi na kraju romana u razgovoru sa svećenikom (prvi put je pokazao emocije). U tom razgovoru pada u afekt jer mu smeta popova briga za njegovu dušu i on doživljava pravi moralni preobražaj.

Drugi dio romana odvija se u zatvoru bez ikakvih događaja osim ispitivanja i suđenja, on sadrži osjećanja i misli Camusjevog junaka, koji ne može dati nikakvo objašnjenje za svoj postupak; isto tako ne može pronaći nijedan razlog pokajanja, niti želju da se spasi. Smrt na koju je osuđen prima potpuno ravnodušno, uvjeren da je, napokon, sve svejedno, da nema vrijednosti zbog kojih bi trebalo nešto poduzeti. Užasavanje koje izaziva svojom otvorenom ravnodušnošću očito je užasavanje koje čovjek pokazuje pred otkrićem besmislenosti, apsurdna svog postojanja. Mersault ide miran u smrt uvjeren da ona nije ni u čemu gora od života, ni besmislenija, uvjeren da je ona apsolutni kraj.

Albert Camus je francuski književnik i filozof. Stvara u dvije filozofski različite književne faze, fazi apsurdna i fazi pobune. Najpoznatija djela prve faze, apsurdna, u kojoj dolazi u dodir s egzistencijalizmom, su zbirka eseja Mit o Sifidu i roman Stranac, a druge faze, pobune, zbirka eseja Pobunjeni čovjek i roman Kuga. U Strancu Camus prikazuje apsurdost, besmislenost ljudske egzistencije.